

Länsstyrelsen
Västerbotten

Information till prospekteringsbolag inför planerat arbete

Vad gäller enligt rådande lagar och förordningar?

I syfte att förenkla för prospektörer inom gruvdrift har regeringen beslutat om ändringar i miljöprövningsförordningen och terrängkörningsförordningen. Ändringarna innebär att anmälningsplikten för djupborrning enligt miljöprövningsförordningen har tagits bort för undersökningsarbete som sker inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt minerallagen, samt att en generell dispens för terrängkörning i samband med prospektering har införts.

I praktiken innebär detta att ärenden som rör djupborrning i prospekterings syfte ska hanteras av Länsstyrelsen som en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Även övriga typer av prospekteringsarbeten anmäls till Länsstyrelsen. Någon ansökan om terrängkörningsdispens krävs inte för körning kopplat till prospektering (det gäller samtliga fordon som används i arbetet). En förutsättning för terrängkörningen är dock att åtgärden inte kan utföras på något annat lämpligt sätt och att all körning sker med hänsyn. Tänk även på att terrängkörning kan vara förbjuden eller begränsad i vissa skyddade områden. I vissa områden i fjällen krävs dispens även för körning på snötäckt mark.

Övrig lagstiftning gäller fortsatt, till exempel artskyddsförordningen och kulturmiljölagen.

Hur ska tidigare beslut användas?

Om ni under senaste åren fått beslut enligt 4 kap. 17 § miljöprövningsförordningen från kommunen gällande djupborrning inom ett visst projekt, behöver ni inte anmäla denna åtgärd på nytt till Länsstyrelsen. Detta under förutsättning att åtgärden utförs enligt den tidigare anmälan och att meddelade försiktighetsåtgärder följs. Länsstyrelsen har yttrat sig till kommunerna i tidigare anmälningsärenden och har tagit del av kommunernas beslut. Nya och tillkommande åtgärder ska dock anmälas till Länsstyrelsen. Om ni är osäkra på om ett samråd behövs, kontakta Länsstyrelsen. Tidigare terrängkörningsdispenser är inte längre giltiga då kravet på dispens tagits bort. Länsstyrelsen förutsätter dock att körning sker i enlighet med tidigare beslut, på sådant sätt att betydande skador på naturmiljön inte uppstår.

Vad behövs i en anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken?

När ni skickar in en anmälan för samråd är det viktigt att ha med en tydlig beskrivning av planerad åtgärd och vilka försiktighetsåtgärder ni avser vidta för att begränsa påverkan på naturmiljön. Vi ser gärna att ni bifogar aktuell arbetsplan till samtliga anmälningar, även om ni skickat in samma arbetsplan vid tidigare tillfälle. Ju tydligare information, desto mindre risk att anmälan behöver kompletteras.

Bifoga alltid tydliga kartor och aktuella shapefiler när ni gör en anmälan. Detta underlättar vid bedömning av verksamhetens påverkan på naturmiljön. Innan ni skickar in anmälan till oss är det också bra att ni själva kontrollerar det aktuella området med hjälp av vår karttjänst som finns på Länsstyrelsens hemsida: [Åtgärd i naturmiljön | Länsstyrelsen Västerbotten \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/om-och-att-gora/att-gora-og-ansoka/att-gora-og-ansoka/att-gora-og-ansoka)

I kartan finns flera olika skikt inlagda som kan vara bra att titta på vid planering av arbetet. Med hjälp av lagerlistan kan ni välja att se olika typer av naturskydd, kulturhistoriska lämningar, våtmarksinventeringen etcetera. Det går också bra att lägga in en egen shapefil om man vill kontrollera ett bestämt område (tryck då på plustecknet uppe i menyn och dra in filen).

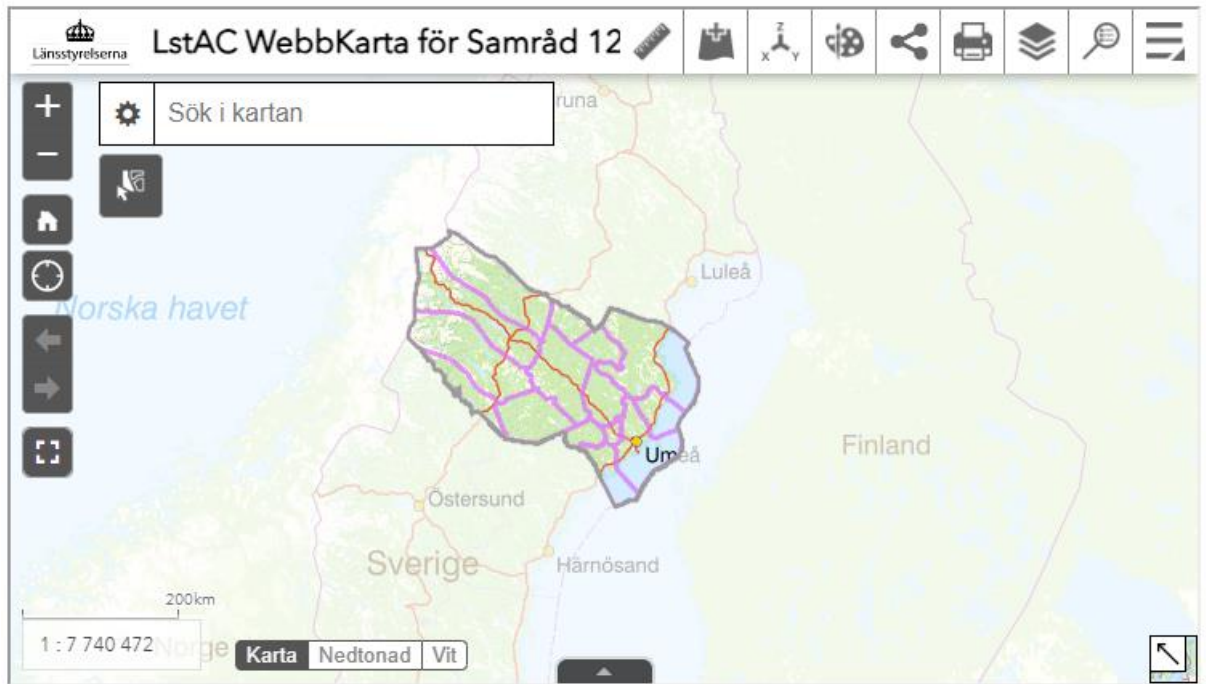

Bild 1. Bild från karttjänsten för 12:6 samråd på Länsstyrelsens hemsida.

Om ni kontrollerar era områden i förväg och meddelar hur ni anpassar planerat arbete efter rådande förhållanden bidrar det till en snabbare handläggning av anmälan. Det underlättar om borrhpositionerna är bestämda, alternativt om ni anger tydligt avgränsade områden där borrhning är aktuell. Om ni skickar in kartunderlag med större borrområden där borrhpositionerna inte är preciserade är det särskilt viktigt att det tydligt framgår hur arbetet anpassas för att undvika skador, framför allt om områden med höga naturvärden berörs.

Dispensplikten för terrängkörning i samband med prospekteringsarbetet är undantagen, men i ett 12:6-beslut kan försiktighetsåtgärder meddelas för körning och transport precis som för arbetet i övrigt. Om känsliga naturmiljöer som exempelvis våtmarker berörs är det viktigt att det framgår hur arbetet planeras för att undvika eller skydda dessa. Även om exakta körvägar inte efterfrågas kan det i vissa fall vara viktigt att det framgår hur ni planerar att nå borrhplatserna, särskilt i oexploaterade områden där höga naturvärden förekommer.

Anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § gör ni via e-tjänsten på Länsstyrelsens hemsida: [Åtgärd i naturmiljön | Länsstyrelsen Västerbotten \(lansstyrelsen.se\)](#)

Lista över hänsynskrävande natur- och kulturmiljöer

Nedan följer en lista på de vanligaste hänsynskrävande natur- och kulturmiljöerna som Länsstyrelsen brukar granska när en anmälan om 12:6-

samråd för prospektering kommer in. Observera att listan inte är fullständig, men den kan fungera som en vägledning vid planering av prospekteringsarbetet.

Natura 2000-områden

För varje Natura 2000-område finns det en bevarandeplan upprättad, vilken finns att hämta via Naturvårdsverkets karttjänst Skyddad natur: [Skyddad natur \(naturvardsverket.se\)](http://Skyddad.natur.naturvardsverket.se). I bevarandeplanen beskrivs vilka värden som området är avsatt för att skydda och den ger därför bra information om vilka skyddsåtgärder som kan krävas för detta. För Natura 2000-områden gäller också att åtgärder som sker utanför (men i anslutning till) området kan kräva ett Natura 2000-tillstånd, om man gör bedömningen att det finns risk för en betydande påverkan på områdets bevarandevärden. Vid prospektering i Västerbottens län kan vattendrag som omfattas av Natura 2000-bestämmelser ofta finnas inom arbetsområdet. Arbetet bör planeras med hänsyn till dessa, exempelvis genom att förhindra grumling av vattenområdet och undvika körning i strandzoner.

Riksintressen

Riksintressen täcker ofta väldigt stora områden. Generellt är det riksintresset för naturvård, friluftsliv eller rörligt friluftsliv som kan beröras av prospekteringsåtgärder. Länsstyrelsens bedömning är att prospekteringen i sig sällan kan orsaka påtaglig skada på denna typ av riksintressen. Däremot kan terrängkörning kopplat till prospekteringsarbetet påverka.

Riksintressena har oftast en beskrivning kopplade till sig där man kan läsa mer om vilka värden som de är avsedda att skydda och utifrån dessa göra en bedömning om det finns risk för att de påtagligt skadas av åtgärden eller inte.

Naturresevat, nationalparker, tillträdesförbud

Om prospekteringen berör ett naturresevat, en nationalpark, ett område med tillträdesförbud eller annat skyddat område som är utpekat av Länsstyrelsen kan dispens eller tillstånd krävas för arbetet. Tänk på att det även kan finnas förbud eller begränsningar för terrängkörning i många resevat. På Länsstyrelsen hemsida finns information om naturresevaten i Västerbotten och vilka föreskrifter som gäller i respektive resevat: [Naturresevat | Länsstyrelsen Västerbotten \(lansstyrelsen.se\)](http://Naturresevat|Lansstyrelsen.Vasterbotten(lansstyrelsen.se))

Biotopskyddsområden

Förutom det generella biotopskyddet som gäller viktiga livsmiljöer i jordbrukslandskapet (stenmurar, stenrösen, småvatten etcetera) så finns det

också specifika biotopskyddsområden som kan vara utpekade antingen av en kommun, Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen. I Västerbotten finns främst skogliga biotopskyddsområden inrättade av Skogsstyrelsen.

Kulturmiljö

Kulturmiljölagen (1988:950) är den lagstiftning som ligger till grund för skydd av fornlämningar. Utöver detta finns också andra kategorier av lämningar, till exempel övriga kulturhistoriska lämningar som inte omfattas av bestämmelserna i kulturmiljölagen, men som omfattas av de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken. Dessa kan vara lämningar från modern tid, vilka finns med i Skogsstyrelsens register över Skog- och historia lämningar.

Skogsstyrelsens underlag

Skogsstyrelsen har flera kartunderlag som pekar ut värdefulla naturmiljöer. Naturvärden, nyckelbiotoper, skogliga biotopskyddsområden samt sumpskogar är exempel på de mest frekvent förekommande. Arbete som berör denna typ av områden kan behöva anpassas med hänsyn till naturmiljön.

Våtmarker (nationella våtmarksinventeringen, VMI)

Våtmarker är känsliga naturmiljöer där arbete som utförs på fel sätt kan leda till bestående skador som finns kvar över lång tid. Risken för skada är framför allt kopplad till körning på våtmarkerna utan att marken är tillräckligt tjälad och/eller snötäckt. Vid körning över våtmarker eller annan mark med låg bärighet kan skyddsåtgärder i form av exempelvis stockmattor behövas. Den nationella våtmarksinventeringen har klassat våtmarkerna i länet från klass 1–4 (mycket högt naturvärde, högt naturvärde, vissa samt låga naturvärden). Klassningen är en bra vägledning vid bedömning av hur stor risken för skada är. Våtmarker med höga och mycket höga naturvärde bör undvikas vid prospekteringsarbete och terrängkörning, framför allt under barmarksperioden.

Skyddade och hotade arter

Verksamheter som sker ute i opåverkad naturmiljö riskerar att komma i konflikt med hotade eller skyddade arter. Vid förekomst av en hotad eller fridlyst art inom arbetsområdet kan arbetet behöva anpassas eller begränsas. I vissa fall krävs en ansökan om artskyddsdispens. Dispens från artskyddsbestämmelserna söks hos Länsstyrelsen.

Redovisning av utfört arbete efter samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken

Länsstyrelsen brukar begära in en redovisning efter avslutat prospekteringsarbete för att bedöma om åtgärden har utförts enligt förelagda försiktighetsmått: till exempel att borrhålarna återställts till naturliga förhållanden så långt som möjligt och att transportvägar städats. Information om hur redovisningen ska gå till bifogas till respektive beslut.